

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Prægnantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Hinc apud conjectores invenias, quod etiam vester Hippocrates Medicis non otiose observandum præcipit: *Si visus Sol in somniis obscurari, occultareve, aut nusquam apparere, periculum instare ut aegro vitam amittat. Si vero vim alicujus insequentis ipse Sol aufugiat, decumbentem in furorem agi præcipiem.* Mentis enim lumen eo signo labefactari, inquietari, ac loco exturbari suo. Quæ cum quis imaginatus fuerit, sollicitus admodum est Hippocrates, ut ægroto certa victus ratione obviam eatur. Tantam vero Sol prærogativam in iis, quæ ad nutriendi rationem spectant, habet, ut Physici omnes ex calore & humore nostrum constare incrementum asserant. Nam & Hesiodus posteaquam fluviorum quorundam nomenclaturam absolvit, subjecit mox: hos esse qui mortale genus enutrient, una cum Sole. Interpres addit: *Aqua enim & Sol nutriendi vim habent, eorumque beneficio res aluntur & gliscent.* Inde Cæcilius de flore quodam vivido: *Dum mulcent aure, firmat Sol educat imber.*

ANNUS. CAP. X.

B Apud Aruspices Sol annorum significatum habet, quorum ipse Dominus est. Quodque ad hanc rem facit, Cyri somnium memoratur, scilicet imaginatus per quietem sit, Solem ter manibus apprehendere frustra appetuisse: siquidem convolvebat se Sol, & elapsus abire videbatur; hinc Magi dixerunt, eum triginta annos regnaturum, quo scilicet tempore Saturnus Solem eodem assequitur puncto, unde simul deferri cœperat. Id utcumque interpretatum fuerit, tamen ipsis commentum placuit.

GRÆCI. CAP. XI.

Agyptii vates per Solis imaginem Græcos in prodigiis intelligi tradidere, cujusmodi rei nota est historia. Cum Alexander Macedo Tigrin fluvium superasset, paulo post Luna prima vigilia defecit, deinde sanguinis colore suffuso lumen omne sedare visa est: quod Macedones laborum periculi dirum arbitrabantur, resque ad omnium desperationem processisset, nisi vates Agyptii quorum doctrina omnis per rerum imagines explicabatur, affirmassent, bene sperandum esse, quod Sol Græcorum, Luna Persarum indicium esset: ideoque ruinam stragemque eo ostento illis gentibus portendi, quorum signum laborare visum esset: quod effectus postmodum comprobavit. Interferere autem hieroglyphicis prodigia, somnia & ostenta licet, quia manifesta inter se congruunt germanitate.

PATER, MATER, LIBERI, CAP. XII.

Sed ut ad hieroglyphica nostra redeamus, cum Sol generationis arbiter existat, Luna veluti lac humorem significat ad nutrimentum, liberi vitæ lumen à patre fortiantur, non temere apud Hebræos Josippus puer imaginatus est sopore oppressus se à Sole Lunaque & stellis undecim adorari: nam quod Patrem simul & matrem, & fratres totidem in olim facturos, tunc ostensum, eventu postea comprobatum, cum illi annona præfecto, & maxima quæque negotia Regis in Agypto administranti, cum nondum eum agnoscerent, procubuerunt.

PRÆGNANTIA. CAP. XIII.

Sed quod ad partus attinet, manifestissimo hieroglyphico id Agyptii figurare consueverunt, apud quod bipartitus Solis orbis, in media cujus scissura Stella imposita esset, humanum fœtum in prægnantis mulieris utero significabat: non ea tantum de causa, quod uterum in corpore medio situm solari corpori ob rotunditatem æquipararent, sed quia Sol conceptus omnes irradiatione sua vivificat: à quo vitalis virtus præcipuè demanat, quod quidem Aristoteles Physicæ Auscultationis secundo affirmat: gigni hominem ex homine & Sole profectus. Veluti vero Stella lumen à Sole mutuatur, ita fœtus in utero alimentum à matre consequitur. Neque hujus eruditionis imperitus Lucretius, cum Epicurum illum suum mortalibus vitæ tranquillæ intia dedisse conaretur ostendere, mortales reliquos Stellas dixit, Epicurum vero Solem appellavit, his versibus:

*Ipse Epicurus obit decurso lumine vitæ,
Qui genus humanum ingenio superavit, & omnes
Præstinxit stellas exortus uti atherius Sol.*

Aaaa 3

At

Cur Solis
ortu Stella
extinguit
videntur.

At dicit aliquis: Si Sol ex ortu suo Stellas omnes extinguit, quomodo illis lumen mutuatur? Quibus responsum facio, accidere id ex oculorum nostrorum imbecillitate, qui luce illa omnium maxima perfricti, minora nequeant lumina conspiciari.

DE LUNA. CAP. XIV.

Atque hæc de Sole dicta sufficiant, non enim omnia prosequi volui, quæ super eo dici potuissent ab instituto hoc non aliena: sed occupationum tuarum ratio mihi habenda fuit, publicæ quippe professionis, lucubrationum tuarum peculiarium sollicitudinis quam pro laborantibus, quotquot opem implorant tuam, benignissime suscipis atque accuratissime, à quibus si longiore sermone avertere te voluisses, in alicujus omnino commodum peccassem. Ad Lunam igitur breviter examinandam aggrediamur.

NATURA HUMANA. CAP. XV.

Sole pro sublimioris naturæ imagine constituto, fuisse qui per Lunæ hieroglyphicum naturam humanam exprimi differrent. Nam quod hæc è limo terræ constant, terra etiam lunaris globus esse perhibetur. Pythagoras enim Lunam modo Terram cælestem, modo terrestre cœlum appellabat, ac terræ similem eam dicit Aristoteles. Varia est præterea Lunæ facies, diebusque singulis, immutata conspicitur, neque variantiæ quicquam magis obnoxium, quam rerum humanarum conditio. Quinetiam si uniuscujusque hominis vultum intueamur, nunquam aut rarissime hæc & illa vice eundem esse conspiciemus, modo enim iratum, modo lenem, modo tristem, modo hilarem, modo hoc, modo illo affectu perturbatum comperiemus, ac prout diversæ rerum imagines animi perculerint, ita varias in vultu figuras conformabunt. Hinc inter magna naturæ miracula de Socrate fertur, eum eodem semper vultu conspectum. Ad hæc, ut quæ tam manifesta sunt, missa faciamus, cupida lucis Luna, cupidum intelligendi (ea enim lux est) mortale genus. Eam modo Soli suo adjectam, modo abeuntem, modo redeuntem aspicias. Animus quoque noster nunc ipsius veritatis lumini copulatur, nunc longe recedit, nunc ad veræ rationis intellum facta repetitione revertitur. *Aver-
nare enim hominum est, & sepius in die vel justus cadit.* Luna ea semper parte clara, conspicua, & illultris est, qua Solem aspicit: obscura vero, cava & inanis parte ea, qua divertit à Sole. Homo qua se parte convertit ad Solem suum, micantissimis radiis velut alter Moses illustratur: ab eo vero aversus alio, turbulentissimis omnium errorum tenebris offuscatur. Hinc diēs à Deo dicitur Neomeniæ, novæ quippe Lunæ, quem festum celebrare debeamus: Quod eo spectat, ut intelligat Adamantius, quando lex vetus umbra futurorum est, quod à Apostolo Paulus ait, eandem ipsam memorans Neomeniam, ut intelligamus justitiæ Solem Christum esse, Lunam vero Ecclesiam, quæ lumine ipsius repletur, ac cum Soli suo juncta fuerit, eique penitus adhæserit, tum festum diem agit Neomeniæ.

PIORUM COETUS. CAP. XVI.

Ignitur Theologi, qui Christum Soli æquiparant, in quo sit sensibilis humanitas & divini luminis imago, iidem per Lunam piorum, uti dictum, universitatem intelligunt: cum nulla sit gens, nulla natio, nulla secta cujuslibet congregatio illustrata lumine, nisi quæ, ut in Sole Luna, Christi radio verberatur. Eucherius quoque Lunam Ecclesiæ dicit hieroglyphicum, nempe quod in hac mundi nocte resplendeat. Et quoniam defectibus mensuris imminuitur, & faciem quotidie variat, nocte fit etiam symbolum imbecillitatis, de qua superius.

ÆTERNITAS. CAP. XVII.

Apud Gentes præcipuum erat Lunæ significatum æternitatis hieroglyphicum haberi: propterea quod, cum defecisse videtur, nova iterum fit, sæpiusque anno toto juvenescit. Quare scite admodum Horatius, cum brevem & imbecillam humanæ vitæ conditionem lamentatur, ait:

Damna tamen celeres reparant cœlestia Luna.

*Carm. lib. 4
Od. 7.*